

Vad är homeopati?

Här finner du information om homeopati, Dr Samuel Hahnemann och kampen mot homeopati

Homeopati

Homeopati är ett samlingsbegrepp som täcker ett flertal olika behandlingsmodeller. Den enda gemensamma nämnaren är användningen av potentierade läkemedel.

För ämnen som av tradition används inom homeopatin är läkemedelsprövningar eller prövningar utförda. När homeopatika överdoseras framkallas vanligtvis ämnets symtom hos testpersonen, på samma sätt som biverkningar uppstår av konventionella läkemedel. Uppkomna symtom under prövningarna registreras noggrant och skapar sedan grunden för behandling enligt den s.k. likhetslagen – *similia simillimum curentur*. De symtom ett ämne innehar och därmed kan framkalla kan det också bota. På samma sätt som med biverkningseffekter från konventionella mediciner försvinner symtomen igen när personen slutar ta preparatet. Prövningsresultaten återfinns, tillsammans med kliniskt konstaterade symtom, i omfattande fackböcker - materia medica. De finns också sammanställda i ett sökreger för enskilda symtom, repetitorium (eng. repertory).

Likhetslagen kan användas på olika nivåer. Majoriteten av homeopatiska läkemedel har en affinitet för vissa områden. Några är kända för att kunna påverka exempelvis levern eller hjärtat, medan andra kännetecknas av psykiska reaktioner som sorg eller irritation. Det går därför att arbeta på en ytligare nivå och behandla genom att i första hand välja ett homeopatiskt läkemedel som är känt för att kunna påverka klientens mest påtagliga fysiska eller psykiska problem.

Många homeopatiska läkemedelsbolag har t.o.m. slagit ihop ett flertal medel med en likartad affinitet för ett specifikt område och skapat ett eget läkemedel med ett registrerat namn (komplexhomeopati). Bolagen säljer då sina läkemedel mot specifika problem som exempelvis sömnstörningar, allergier eller influensa. Det är ett ytligt arbetssätt som kopierar den konventionella medicinska modellen och därmed saknar ett helhetligt synsätt. Behandlingsmodellen klassas som homeopati enbart därför att de registrerade preparaten är potentierade och tillverkas av homeopatiska läkemedelsbolag.

Något mer avancerat är att basera behandlingen på den kända affiniteten för ett medel, men enbart använda enskilda homeopatiska läkemedel och till viss del följa informationen från materia medica.

På en högre nivå återfinns gruppen av homeopater som arbetar efter materia medica och repetitoriet samt låter såväl fysiska som psykiska symtom ingå i helhetsbedömningen. Vid återbesöken värderas hela klientens utveckling av behandlingen. Resultaten vid den här behandlingsmodellen avgörs helt av den individuella terapeutens skicklighet. Det är nämligen inte enkelt att bemästra det helhetliga arbetssättet inom homeopati.

Behandlingsmodellerna inom homeopati är sammanfattningsvis:

- Komplexhomeopati – arbetar efter samma modell som konventionell medicin med egna läkemedel för specifika områden. Slår ihop ett flertal olika ämnen till helt nya homeopatiska läkemedel. Saknar den grund för behandling som läkemedelsprövningarna skapar. Använder låga potenser.
- Isopati – använder sig av samma ämne i potentierad form som utlöser en sjukdom. Mest använt är olika pollenpreparat för allergier. Använder lägre potenser.

- Klinisk homeopati – arbetar enligt samma modell som läkare och konventionell medicin för att avlägsna enskilda symtom. Använder homeopatiska enkelmedel enligt en yttligare form av likhetslagen. Använder primärt låga potenser. Även antroposofisk behandling med homeopatiska läkemedel hör hemma i den här gruppen.
- Klassisk homeopati – arbetar helhetligt genom att integrera även psykets symtom i helhetsbilden. Värderar hela klientens utveckling vid återbesöken. Använder enbart enskilda homeopatiska läkemedel med läkemedelsprövningar efter likhetslagen. Såväl låga som högre potenser används.
- Holistisk homeopati – prioriterar psykets obalanser över fysiska symtom och arbetar för att i första hand utveckla personens inre resurser. En förstärkning av självförtroendet och självkänslan är grundläggande, men också egenskaper som förmågan till rak och öppen kommunikation, god konfliktlösning samt ökad kreativitet stärks under arbetet. Målsättningen är att öka personens inre kraft, vilket sekundärt skapar en stressreduktion som i sin tur leder till ett mildrande av fysiska symtom. Enbart högpotenser används. Behandlingsmodellen är framtagen av Chris Jörgenfelt och används för närvarande enbart av henne. Hur det holistiska tänkandet förändrar synen på människan och det vetenskapliga fundamentet för arbetet beskrivs i boken **Den inre evolutionen – vägen till hälsa** (se under Litteratur eller gå in på www.holisticscience.se)

Vidare kan homeopatin delas in i konstitutionell behandling som används vid kroniska sjukdomar och akuthomeopati. Det finns homeopatiska läkemedel som är helt inriktade på läkning av skador och för akuta nödsituationer, vilket inkluderar livshotande tillstånd. Kunskap inom akuthomeopati medför en möjlighet att behandla enklare problem själv eller behandla allvarigare i väntan på ambulans och läkarvård. För några tips se under fliken ”Egenvård” eller ”Djurhomeopati”. Om du vill lära dig mer se även under fliken ”Föredrag”.

Homeopatiska mediciner är hämtade från naturliga ämnen. Majoriteten har växt-, mineral- eller djurvärlden som bas. Några exempel är Pulsatilla (backsippa), Lycopodium (mattlumner), Phosphorus (fosfor), Silicea (kisel), Apis (bigift) eller Sepia (bläckfiskens bläck). Det förekommer även mediciner som kallas för nosoder där ett smittämne vanligtvis används som bas. Nosoderna är viktiga för konstitutionell behandling av kroniska sjukdomar, men är för närvarande inte tillåtna i Sverige.

Det finns mellan 3 000 och 4 000 olika ämnen som testats i homeopatisk form, antingen genom en prövning eller utifrån klinisk erfarenhet. Under homeopatins 200 år långa historia har en mindre grupp bland ämnena visat sig inneha egenskaper som medför att de överensstämmer bättre med de klienter homeopaterna vanligtvis möter. Den gruppen av homeopatiska läkemedel benämns vanligtvis ”polycryster” dvs. ett medel som har en bred helhetsbild med många vinklar och nyanser. Majoriteten av ämnena som testats visade sig istället inneha enbart några få symtom. Sådana ämnen kan användas vid klinisk homeopati, men fungerar sämre vid en helhetsbehandling.

Hos polycrysterna återfinns däremot en bred helhetsbild med karakteristiska psykiska och fysiska symtom, som överensstämmer med majoriteten av klienterna. Samtidigt finns även generella symtom, som bl.a. speglar känslighet för olika sorter av mat och temperatur samt sömnmönster. Vid klassisk eller holistisk homeopati handlar arbetet om att finna det homeopatiska läkemedel som perfekt matchar klientens helhetsbild. Då först uppstår en behandling som följer principen med likhetslagen. Den holistiska homeopatin har utökat förståelsen för medlens egenskaper genom att se deras koppling till hjärnans egenskaper. Behandlingsmodellen medför att klientens inre resurser förstärks, vilket skapar en sänkning av hjärnans stressnivå.

Dr Samuel Hahnemann

Redan Hippokrates, läkekonstens fader sa ”Genom lika ting uppkomma sjukdom och genom lika ting givna åt de sjuka botas de från sina sjukdomar”. Det dröjde dock till slutet av 1700-talet innan likhetslagen utarbetades till en fungerande medicinsk behandlingsmetod av Dr Samuel Hahnemann (1755 – 1843). Han var välkänd och aktad som läkare och låg före sin tid på många områden. Förutom att han utarbetade homeopatin till en fungerande medicinsk behandlingsmetod, var Hahnemann även erkänd kemist, apotekare och översättare av medicinska fackböcker.

Efter elva år med egen läkarpraktik var Hahnemann så besviken på dåtidens läkekonst att han vägrade arbeta vidare efter de metoder han hade lärt sig. Han skriver ”*Min plikt känsla låter mig inte lättvindigt behandla mina lidande bröders okända sjukdomstillstånd med dessa oprövade mediciner. Tanken att på detta sätt bli en mördare eller en brottsling i livet för mina medmänniskor var skrämmande för mig, så skrämmande att jag fullständigt gav upp min läkarpraktik under våra första år som gifta... och istället enbart arbetade med kemi och översättningar.*”¹

Hahnemann betalade ett högt pris för sin moraliska styrka och levde i det närmaste i fattigdom med sin gradvis allt större familj. Under sina översättningar av medicinsk facklitteratur mötte han ibland misstänkta felaktigheter i förklaringar av medicinernas verkningsmekanism. Som den sanna vetenskapsman han var testade han ämnena på sig själv för att lära sig mer. På så sätt upptäckte han att vid intag av barken från kinaträdet (kinin) framkallades malarialiknande symtom. Erfarenheten fick honom att börja fundera över om kinin kan bota malaria därför att det kan framkalla likartade symtom. Han experimenterade vidare med fler växtmediciner och gradvis framkom mönstret allt tydligare.

Hahnemanns experiment ledde fram till den standardprocess för testning av olika substanser som än idag används inom homeopatin s.k. prövningar. Den homeopatiska arbetsmodellen skapade i sin tur grunden för det krav på läkemedelsprövningar som är grundläggande för dagens evidensbaserad medicinska behandlingar.

Under sex år testade han principerna och först 1796 publicerade han en artikel där han beskrev likhetslagen *Similia similibus curentur*. 1801 återupptog han sin läkarpraktik men behandlade nu enbart efter den homeopatiska modellen. 1810 publicerade Hahnemann den första utgåvan av *Organon* som gradvis följdes av ytterligare fem utgåvor, vilka beskriver hans egen kunskapsutveckling.²

I ett försök att mildra oönskade biverkningar experimenterade Hahnemann med att förtunna de medicinska lösningarna. Upptäckten att förtunningar med återkommande skakningar av behållaren (potentiering) medförde en fortsatt medicinsk effekt inledde nästa steg av hans forskning. Gradvis testades allt högre förtunningar och han accepterades de kliniska effekter han såg istället för att lita på ett felbart förnuft som hävdar att det inte är möjligt. Hahnemann såg att inte bara framkallades effekter med potentierade mediciner utan preparatets kraft förstärktes av processen, samtidigt som risken för biverkningar minskade.

¹ Handley, Rima; In search of the later Hahnemann, Beaconsfield publisher UK 1997. Hon citerar i sin tur: Hael; Samuel Hahnemann, His Life and Work. Vpol 1 p. 64ff

² Organon der Heilkunst i original. Organon of the medical art; Editor Wenda Brewster O'Reilly PhD, Birdcage Books, USA 1996 är den bästa översättningen idag. Organon finns även på svenska men innehåller dessvärre felaktigheter i översättningen.

Under den senare delen av sitt liv bodde Hahnemann i Paris tillsammans med sin andra fru Melanie. Hon drömde om att få läsa till läkare men var pga. sitt kön utestängd från universitetsstudier. Han lärde henne allt han kunde och uppmuntrade henne att fortsätta deras gemensamma praktik efter sin död. Hans utlåtande om Melanie var ”I hela mitt liv har jag sökt en man och nu har jag funnit honom i min fru”.

Samuel Hahnemann var en person som präglades av medmänsklighet. Hans arbete med homeopatin bottnade i en önskan att kunna bota människor snabbt, mildt och varaktigt genom ett tillförlitligt och oskadligt system.

Kampen mot homeopati

Genom homeopatin fick världens läkare möjlighet att arbeta med ett effektivt men ändå mildt medicinskt system med stora möjligheter att behandla såväl fysisk som psykisk sjukdom. Homeopatin var också mycket utbredd under 1800-talet och början av 1900-talet i både Europa och USA. När dagens enklare moderna läkemedel kom minskade homeopatin successivt. Orsaken låg delvis i att homeopati är en oerhört kunskaps- och tidskrävande behandlingsmetod, men även i den konflikt som har funnits hela tiden mellan utövare av ”den gamla skolans medicin” och homeopatins förespråkare. Successivt uppstod även en ovilja mot homeopatin från de konventionella läkemedelsbolagen eftersom det inte går att ta patent på naturens egna produkter.

Homeopatin försvann till stor del från västvärlden (men levde kvar starkt i Indien tack vare att Mahatma Gandhi såg fördelarna med en billig och effektiv behandling). Genom Georg Vithoukas arbete för att öka kunskapen inom homeopatin började behandlingsmetoden växa igen under 1980-talet. Vithoukas tilldelades Right Livelihood Award priset 1996 för sina insatser.

När nu nackdelarna med moderna läkemedel syns allt tydligare - biverkningar, resistenta bakteriestammar, oförmåga att bota på djupet, och att sjukdomar trycks inåt till allvarigare områden (t.ex. när ett eksem undertrycks genom kortisonbehandling ökar risken för att astma uppstår) har intresset för homeopatin ökat igen.³

Men tro inte att den gamla striden har försvunnit, för fortfarande motarbetas alternativmedicin i allmänhet och homeopati i synnerhet. Höga doser av vitaminer har redan förbjudits. Effektiva naturpreparat stoppas för att sedan återuppstå hos ett läkemedelsbolag, men nu till ett helt annat pris. Inom homeopatin har vi förlorat den ena medicinen efter den andra pga. Läkemedelverkets orimliga krav på tillverkarna.

Det bedrivs ett krig runt om i världen just nu för att stoppa universitetsutbildningar i homeopati (i bl.a. Storbritannien) och för att förhindra ersättning från försäkringskassan i olika länder vid behandling med homeopati och andra alternativa behandlingsmetoder (i Schweiz och Storbritannien). Det är viktigt för någon att allmänheten förlorar sin tro på att homeopati fungerar. Så viktigt att spelet bedrivs på högsta nivå. De som vinner mest på att alla alternativ till konventionella läkemedel försvinner är läkemedelsbolagen, så de är därmed huvudmisstänkta som bakomliggande källa för det lobbyarbete som bedrivs över hela världen för närvarande. Läs mer om såväl positiva som manipulerade forskningsstudier under fliken **Homeopati och vetenskapen**.

³ Naturens lagar för botande styr; sjukdom ska drivas inifrån och ut, uppifrån och ned samt bakåt i personens sjukdomshistoria. När motsatsen sker ökas sjukdomsnivån istället för att minska. En väl beprövad erfarenhet genom homeopatins 200-åriga historia.

Men homeopati utmanar även naturvetenskapens tro på hur naturen fungerar och det finns väldigt många prestigefyllda forskare, läkare, veterinärer och myndighetspersoner som med all säkerhet vet att homeopati inte fungerar trots att de aldrig har testat själva. De faller så att säga på första trappsteget för grundläggande regler inom forskningsmetodik – förhåll dig objektiv för du vet ingenting säkert innan försöken är utförda.

